

Laidiens: **20.12.2019., Nr. 256**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2019/256.15**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 684

Rīgā 2019. gada 17. decembrī (prot. Nr. 59 63. §)

Ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa "Buļļu kāpas" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma
"Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
13. panta otro daļu, 14. panta otro daļu
un 17. panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa "Buļļu kāpas" (turpmāk – dabas piemineklis) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas pieminekļa apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu, tās izveidošanas un lietošanas kārtību;

1.3. dabas pieminekļī esošos aizsargājamos kokus, kā arī aizsargājamo koku aizsardzības un izmantošanas kārtību.

2. Dabas piemineklis izveidots, lai saglabātu Buļļu kāpas (ietverot Jūrmalas Balto kāpu, Vārnu kalnu un Bolderājas kāpu) – Litorīnas laika vaļņveida kāpu un priekškāpu reljefu, kā arī augstāko un platāko mūsdienu kāpas atsegumu Lielupes krastā, kas orientēts šķērsām kāpu valnim.

3. Dabas piemineklim ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

3.1. dabas lieguma zona;

3.2. neitrālā zona.

4. Dabas pieminekļa platība ir 679 hektāri. Dabas pieminekļa funkcionālo zonu shēma noteikta šo noteikumu 1. pielikumā.

5. Dabas pieminekļa robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 2. pielikumā.

6. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības statusu informācijai par dabas pieminekļa teritorijā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt dabas aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot rakstisku atļauju šajos noteikumos minētajām darbībām, izmanto dabas aizsardzības plānā iekļauto informāciju un jaunāko pieejamo informāciju par īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem dabas pieminekļa teritorijā.

8. Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja nav nepieciešama darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Ja minēto darbību dēļ tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskā atļauja zemes lietošanas kategorijas maiņai nav nepieciešama. Vērtējot minētās darbības, Valsts vides dienests vienlaikus izvērtē zemes lietošanas kategorijas maiņas iespējamību.

9. Neitrālā zona izveidota, lai nodrošinātu Jūrmalas pilsētas daļas – Vārnukroga un tam piegulošās teritorijas –, kā arī infrastruktūras ilgtspējīgu attīstību atbilstoši pilsētas attīstības dokumentos noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un atļautajai teritorijas izmantošanai.

II. Vispārīgie aprobežojumi visā dabas pieminekļa teritorijā

10. Šajos noteikumos minētie aprobežojumi neattiecas uz ugunsdzēsības pasākumiem.

11. Dabas pieminekļa teritorijā aizliegts:

11.1. audzēt ģenētiski modificētus kultūraugus;

11.2. izmantot citzemju sugas meža atjaunošanā un ieaudzēšanā;

11.3. lietot minerālmēslus un ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus mežaudzēs, izņemot repelentus pārnadžu atbaidīšanai, feromonus koku stumbra kaitēkļu ierobežošanai un augu aizsardzības līdzekļus invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanai, izsmidzinot tos lokāli uz augiem. Aizliegta augu aizsardzības līdzekļu izsmidzināšana no gaisa;

11.4. veikt darbības, kuru dēļ tiek bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis vai mazināta tā dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;

11.5. iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvī personiskām vajadzībām;

11.6. kurināt ugunscurus ārpus īpašnieka vai apsaimniekotāja speciāli ierīkotām vietām, kuras nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos, izņemot ugunscurus pagalmos un ugunscurus ciršanas atlieku sadedzināšanai atbilstoši meža apsaimniekošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem, ugunsdrošību un ugunsdzēsību regulējošajiem normatīvajiem aktiem;

11.7. veikt pazemes būvju būvniecību un pagrabstāvu izbūvi, kas pārsniedz ēkas pirmā stāva kontūras;

11.8. pārveidot reljefu, ja zemes līmeņa izmaiņas pārsniedz 30 cm robežas;

11.9. veikt darbības, kas veicina kāpu un augsnes erozijas attīstību;

11.10. uzstādīt vēja elektrostacijas;

11.11. pārvietoties (arī apstāties un stāvēt) ar mehāniskiem transportlīdzekļiem, tai skaitā ar automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, ārpus ceļiem, kā arī pa kāpām, izņemot pārvietošanos dabas pieminekļa teritorijas apsaimniekošanai, uzraudzībai, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanai vai glābšanas un meklēšanas darbiem, kā arī ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju zinātnisko pētījumu veikšanai;

11.12. brīvā dabā novietot (deponēt) lauksaimniecības un pārtikas produktus, izņemot novietošanu pagalmos un dārzos;

11.13. ierīkot ierobežotā platībā turētu savvaļas sugu lauksaimniecības dzīvnieku audzētavas un iežogotas platības to turēšanai nebrīvē, izņemot minēto audzētavu un iežogoto platību ierīkošanu pagalmos un dārzos.

12. Dabas pieminekļa teritorijā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

12.1. veikt krasta stiprināšanu;

12.2. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus (piemēram, takas, maršrutus, skatu torņus, atpūtas vietas, informācijas standus, norādes zīmes, stāvlaukumus, apmeklētāju centrus un informācijas centrus);

12.3. veikt inženierbūvju, tai skaitā ceļu, atjaunošanu un pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

12.4. organizēt brīvā dabā publiskus pasākumus un nometnes, sporta, piedzīvojumu un citu veidu sacensības, kurās piedalās vairāk par 100 cilvēkiem, kā arī Nacionālo bruņoto spēku, civilās aizsardzības un zemessargu mācības, izņemot pasākumus un nometnes, kas tiek organizētas šim nolūkam paredzētās un speciāli ierīkotās vietās;

12.5. veikt darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņa maiņu.

13. Valsts meža dienests apliecinājumu koku ciršanai dabas pieminekļa teritorijā esošajā galvenajā cirtē izsniedz pēc pozitīva Dabas aizsardzības pārvaldes atzinuma saņemšanas. Dabas aizsardzības pārvalde atzinumu sniedz 10 darbdienu laikā pēc Valsts meža dienesta pieprasījuma saņemšanas.

14. Dabas pieminekļa teritorijā uz mežaudzēm, kurās dabas katastrofu, tai skaitā deguma, vējgāzes, vējlauzes, slimību infekcijas vai kaitēkļu invāzijas dēļ mežaudzes šķērslaukums kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu, neattiecina meža atjaunošanas un jaunaudžu kopšanas prasības.

III. Dabas lieguma zona

15. Dabas lieguma zonā aizliegts:

15.1. bojāt meža, kāpu vai purvu zemsedzes veģetāciju, izņemot ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, ja tas nepieciešams īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanai, aizsardzībai un saglabāšanai;

15.2. cirst kokus kailcirtē.

16. Dabas lieguma zonā aizliegts veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta lauksaimniecībā izmantojamās zemes, meža, krūmāja, purva, ūdens objektu zemes un pārējās zemes lietošanas kategorija, izņemot:

16.1. dabiski apmežojušās vai dabiski applūdušās zemes lietošanas kategorijas maiņu uz dabā konstatēto zemes lietošanas kategoriju;

16.2. ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju:

16.2.1. publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu ierīkošanai;

16.2.2. inženierbūvju, tai skaitā ceļu, atjaunošanai un pārbūvei, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

16.2.3. šo noteikumu 18.3. apakšpunktā minētajos gadījumos un kārtībā;

IV. Aizsargājamie koki

17. Dabas pieminekļi esošie aizsargājamie koki – vietējo un citzemju sugu dižkoki (koki, kuru apkārtmērs 1,3 metru augstumā virs koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 3. pielikumā minētajiem izmēriem, tai skaitā sausi koki un koku stubeņi) un teritorija ap kokiem vainagu projekcijas platībā, kā arī 10 metru platā joslā no tās (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas).

18. Aizsargājamā koka teritorijā aizliegts:

18.1. veikt darbības, kuru dēļ tiek bojāts vai iznīcināts aizsargājamais koks vai mazināta tā dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;

18.2. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, izņemot šo noteikumu 18.3. apakšpunktā minētos gadījumus;

18.3. veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību. Aizsargājamā koka teritorijā pieļaujama dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu, transporta, sakaru, enerģētikas, ūdensapgādes un kanalizācijas inženiertīklu izbūve un atjaunošana, kā arī ēku pārbūve atbilstoši kokkopja (arborista) atzinumam, izmantojot metodes, kuras mazina negatīvo ietekmi uz aizsargājamā koka augtspēju;

18.4. novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;

18.5. mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu;

18.6. iznīcināt dabisko zemsedzi, izņemot šo noteikumu 18.3. apakšpunktā minētos gadījumus.

19. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki un krūmi, koka augšanas apstākļu uzlabošanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē koku ciršanu meža zemēs vai ārpus tām, atļauta koku un krūmu ciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā, izveidojot no kokiem brīvu 10 metru platu joslu, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas līdz apkārtējo koku vainagu projekcijām.

20. Aizsargājamo koku atļauts nocirst (novākt), ja ir saņemts pozitīvs rakstisks kokkopja (arborista) atzinums, kura nepieciešamību nosaka Dabas aizsardzības pārvalde, un ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, šādos gadījumos:

20.1. koks kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram, apzāģēt zarus, izveidot atbalstus, izvietot ceļa vai norādes zīmes, barjeras);

20.2. koka augtspēja ir pilnīgi zudusi, un koks nav dzīvotne īpaši aizsargājamai sugai. Koka augtspēju nosaka atbilstoši meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem;

20.3. lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzības, drošības vai citas sevišķi svarīgas, arī sociāla vai ekonomiska rakstura intereses vai videi primāri svarīgas labvēlīgas izmaiņas.

21. Ja aizsargājamais koks ir nozāģēts, koka stubrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 centimetriem, ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākajā apkārtnē, izņemot neitrālo zonu.